

ק"פ 50931/10/22 - רון מיור נגד אברהם אבי עובדיה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ק"פ 50931-10-22 מיור נ' עובדיה

לפני כבוד השופט איתי הרמלין

רון מיור

הקובל:

נגד

אברהם אבי עובדיה
ע"י עו"ד סנדי ליפשיץ

הנאשם:

החלטה

1. הקובל, שהוא עורך דין במקצועו שנראה כי אינו עוסק דרך שגרה בייצוג בתיקים פליליים, מתגורר בדירה שאותה הוא שוכר מחותנו של הנאשם. בכתב קובלנה מפותל ועמוס פרטים ומאזכרים ("להלנים") הוא שוטח מסכת של טענות נגד הנאשם כאשר הוא מציין כי רובן אינן נושא לקובלנה. ככל שניתן להבין מהקובלנה נושאה הוא תלונה שהגיש הנאשם במשטרה נגד הקובל בטענה שהקובל מסיג גבול בדירת חותנו - תלונה שלטענת הקובל היא כוזבת. התלונה הוגשה ב-1.3.2020.
2. בפתח המשפט העלתה הסניגורית מספר טענות מקדמיות, שנשמכות בחלקן על הוראות סעיף 70 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (חסד"פ), הקובע ש"הוראות חוק זה הנוגעות לכתב אישום יחולו על קובלנה, בשינויים לפי הענין; בכל מקום שמדובר בכתב אישום גם קובלנה במשמע, ובכל מקום שמדובר בתובע גם קובל במשמע, אם אין כוונה אחרת משתמעת".
3. הטענה הראשונה שהעלתה הסניגורית נסמכת על כך שהקובלנה הוגשה שנתיים ושבעה חודשיים לאחר האירוע שהוא נושא הקובלנה. לטענת הסניגורית, במצב דברים זה בהתאם להוראות סעיף 57א לחסד"פ היה על הנאשם לבקש את אישורו של היועץ המשפטי לממשלה להגשת קובלנה. זאת, כיוון שלפי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לגורמי התביעה, עליהם להגיש כתב אישום בתוך שנה וחצי מן הרגע שחומר החקירה מועבר לטיפולם.
4. הקובל טוען בתגובה כי סעיף 57א אינו חל על קובל פרטי.
5. סעיף 57א(א) קובע כי "משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

6. המושגים "משך הליכי חקירה" ו"משך הליכי העמדה לדין" יותר מאשר רומזים כי סעיף זה אינו רלוונטי לקובל פרטי שאינו מנהל הליכים כאלה. סעיף 57א אינו חלק מהוראות ההתיישנות שבחוק והרציונלים שביסודו אינם חופפים במלואם לאלה של הוראות ההתיישנות. בין היתר קשורים רציונלים אלה לחובות המוטלות על גורמי האכיפה כרשויות מנהליות.
7. יתר על כן, העובדה שמשכם של הליכי ההעמדה לדין שאליהם מתייחס סעיף 57א נקבע בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ולא בחוק עצמו מלמד כי סעיף זה לא נועד לחול על קובל פרטי, שהרי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מנחות את הרשות ולא את האזרח. הנחיה 9.0000 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה עצמן קובעת כי "להנחיות היועץ המשפטי לממשלה... שתי תכליות מרכזיות. הראשונה, להנחות את גורמי הממשלה, בין במישרין ובין דרך מערך היעוץ המשפטי, ביחס לפעולות שלהן היבטים משפטיים משמעותיים. השנייה, להנחות את הפועלים מכוחו של היועץ המשפטי לממשלה במערך מייצגי המדינה בערכאות, במסגרת כובעיו כתובע הכללי וכמייצג המדינה בערכאות". יתר על כן, הנחיה 4.1202 העוסקת במשכם של הליכי ההעמדה לדין קובעת כי "הנחיה זו חלה על כלל רשויות התביעה - פרקליטות המדינה, התביעה המשטרית ויחידות תביעה אחרות בהן מכהנים תובעים אשר הוסמכו על ידי היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי - במשרדי הממשלה ובתאגידים סטוטוריים, בוועדות מקומיות לתכנון ובניה וברשויות מקומיות". כלומר, ההנחיה אינה מתייחסת לקובלים פרטיים.
8. אין די בקיומו של סעיף 70 לחסד"פ כדי להחיל את הוראות סעיף 57א על קובל פרטי ועל קובלנה פרטית, כיוון שהסעיף מפנה להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ולא קובע הסדר מפורט בחוק עצמו (מבחינה פורמאלית סעיף 57א אף אינו מתייחס לתובע ולכתב אישום שאליהם מתייחס סעיף 70).
9. לנוכח האמור לעיל, אני דוחה טענה מקדמית זו של הנאשם.
10. הנאשם טוען לחילופין כי גם אם סעיף 57א לחסד"פ אינו חל על קובל פרטי עדיין יש לבטל את הקובלנה כיוון שהוגשה בשיהוי לא סביר וללא הסבר, וכתוצאה מכך קשה לנאשם להוכיח את טענותיו. הנאשם דוחה את טענותיו של הקובל שלפיהן לא הגיש את הקובלנה מוקדם יותר כיוון ששקל להסתפק בהגשת תביעה אזרחית, והחליט להגיש קובלנה רק אחרי שהבין שתביעות אזרחיות אינן מרתיעות את הנאשם.
11. אין מחלוקת כי הקובלנה הוגשה במסגרת תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק. במצב דברים זה אין די בהעלאת טענה בעלמא שלפיה העיכוב בהגשת הקובלנה "מהווה פגיעה בהגנת הנאשם וביכולתו לזכור היום את כל פרטי התלונה והוכחת נסיבותיה".
12. הואיל ולא נטענו על ידי הנאשם טענות ספציפיות ומגובות בראיות בעניין נזק שנגרם לו כתוצאה מן השיהוי, אני דוחה גם טענה זו.

13. טענה נוספת של הנאשם היא לפגם בכתב האישום בכך שהוא מנוסח באופן שנוגד את הוראות סעיף 85 לחסד"פ לעניין ניסוחו של כתב אישום, שכן הוא מבולבל וכולל עובדות שאינן רלוונטיות ואינן קשורות לעבירה המיוחסת לנאשם. הקובל מתנגד לטענה זו ואינו רואה כל פגם בניסוחו של כתב האישום.

14. הצדק בעניין זה הוא עם הנאשם. הקובלנה אינה עומדת בסטנדרט של ניסוח כתב אישום, ניסוחיה אכן אינם בהירים והיא כוללת מידע רב שאינו רלוונטי. עם זאת, בהתאם להוראות סעיף 150 לחסד"פ אין הכרח במקרה שכזה לבטל את הקובלנה על מנת שהנאשם יוכל להתמודד איתה, וניתן להורות על תיקונה.

15. לפיכך, אני מורה לקובל להגיש עד ליום 14.6.2023 נוסח מתוקן של הקובלנה שינוסח באופן בהיר ויכלול רק את העובדות המבססות את האישום בקובלנה עצמה.

16. עוד טוען הנאשם כי עומדת לו הגנה מן הצדק כיוון שהקובל משתמש לרעה בהליכי משפט ומנצל את היותו עורך דין להטריד אותו בשלל הליכים משפטיים שהוא פותח נגדו.

17. טענת ההגנה מן הצדק שמעלה הנאשם דינה להידון במשפט עצמו, שכן היא מחייבת בחינה ראייתית ועריכת איזונים שלא ניתן לעורכם בשלב זה.

18. עוד מבקש הנאשם כטענה חלופית שאחייב את הקובל להעמיד לעצמו עורך דין מכוחו של סעיף 73 לחסד"פ הקובע: "נוכח בית המשפט שקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את ענינו בבית המשפט, או שהוא מנהל את ענינו באופן טורדני, רשאי בית המשפט להפסיק את הדיון בקובלנה עד שימנה לו הקובל עורך דין תוך תקופה שיקבע".

19. הואיל והסטנדרט הקבוע בחוק הוא של ייצוג על ידי עורך דין ולא נאמר בו דבר על מומחיות בתחום המשפט הפלילי ועל איכותו של הייצוג, יש קושי בחיוב קובל שהוא עורך דין בעצמו למנות לעצמו עורך דין. גם אם תיתכן אפשרות תיאורטית של חיוב כזה, יש לשמור החלטה שכזו למקרים קיצוניים בלבד. המקרה שבפניי אינו נמנה עליהם. לפיכך, אני דוחה בקשה זו של הנאשם.

20. בשולי הדברים אני מוצא מקום לציין שלא צפיתי בכתבה על הקובל בתוכנית "הנוכלים" שהסניגורית הגישה לעיוני אחרי שהיא הוזכרה בתגובת הקובל לטענות המקדמיות. לא צפיתי בה כיוון שאינה רלוונטית להכרעה, ויש חשש שיש בה כדי להשחיר את פניו של הקובל עוד בטרם החלה שמיעת הראיות בתיק.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

תזכורת פנימית ב-15.6.2023.

ניתנה היום, 31.5.2023, בהעדר הצדדים.